

Aqil ABBAS

Mən cənnəti görmüşəm. Nəinki görmüşəm, hətta o cənnətdə yaşamışam. O cənnətdəki Zəməm bulağının (mənim gördüyüm cənnətdə Zəməm bulağı tək deyildi, yüzdən çoxuydu) suyundan ləzzətlə içmişəm. Hətta o Zəməm bulağında və ya bulaqlarında doyunca çimmişəm də. Üz-gözümdə bir az nur varsa o Zəməm bulağından və ya bulaqlarından hopub qalıb. Kim o bulaqlardan su içərdisə, o bulaqlarda çimərdisə düz bir il xəstələnməzdi, yanağından qan damardı. Mən Dədə Şəmşiri də ilk dəfə o cənnətdə görmüşəm. At belində, sazı çiynində, qocalı-cavanlı, gəlinli-qızlı, alaçıqlardan bayıra qaçardılar ki, Dədə Şəmşirə tamaşa eləsinlər.

Mən dağlar aşığı, şairlər şairi Sücaəti də ilk dəfə Dəlidağda görmüşəm.

O cənnətdə Dədə Şəmşirin sazının seyrinə düşən Səməd Vurğun cəhənnəm əzablarına qatlaşanda Dədə Şəmşiri köməyə çağırırdı:

**Aşiq Şəmşir, Dəlidağdan keçəndə,
Kəlikli daşlardan xəbər al məni.
Ceyran bulağından qızlar içəndə,
Saz tutub, söz qoşub yada sal məni!**

Ceyran bulağı, Yüz bulaq, Gəlin qayısı, Dəlidağ... Hansısa bir alman filosoфу yazır ki: "Allah dünyanı yaradanda Azərbaycanı cənnət yaratdı. Sonra qorxdı ki, bütün insanlar Azərbaycana qaçar, ona görə hər kəsə öz Vətəninə şirin elədi". Nemes olsa da köpəyoğlu yaman deyib. Azərbaycanın bütövlükdə nə qədər cənnət olub-olmadığı mübahisə doğura bilər, amma mənim yuxarıda sadaladığım yerlər əsl cənnət idi.

Gələk Dəlidağa. Niyə Dəlidağdan yazdım? Sonda aydınlaşar.

Təzə nəsil bilməz, köhnə nəslin də çoxu bilməz, bilənlərin bəlkə də çoxunun yadından çıxıb, Kəlbəcərlə Laçının arasındadı Dəlidağ. Tanrının möcüzəsi. Və bizə sağlığımızda bəxş elədiyi cənnətin bir parçası. Dünyada Ağıllı dağ, Müdrik dağ varmı-yoxmu bilmirəm, bəs bizim dağımız niyə dəliydi?!

Göy üzü tərtəmiz, Şəhriyar demiş, gün dalını dağlayır və qəfil qapqara buludlar... göylər şaqıldayır, yağış, tufan, sel. Qaçıb girirsən alaçığa. Yağış çadırı nə cür döyəcəyirsə dünyanın heç bir bəstəkarının bəstələyə bilməyəcəyi ecazkar bir musiqi ruhunu oxşayır. Təxminən yarım saat, nə bilim qırx dəqiqə. Sonra Tanrı mələkləri göndərir, buludları dağıdıb haralarasa aparırlar. Yenə göy üzü tərtəmiz, yenə gün dalını dağlayır.

Və millət qaçır yollarda batıb qalmış maşınların köməyinə.

- Bir, iki, üç! Ya Əli! Ya Həzrət Abbas!

- Ə, az qaz ver, təkəri yandırarsan!
- Ay uşaq, ay bala, kənara durun, təkərin altına düşərsiniz!

- Ə, güc verin dana! Əlinizi pişik yeyib?!

Nəhayət, Həzrət Əlinin, Həzrət Abbasın köməyi ilə və qollarının gücünə maşını batdığı yerdən basıb çıxarırlar.
- Uraaaa!

Maşın basanların və kənardan azarkeşlik edənlərin alqışına (elə bil "Neftçi" "Ararat"a qol vurub) az qala Dəlidağ səksənir.

Maşın basanların xanımları təzəcə ərlərinin, oğullarının paltarlarını deyir-nə-deyinə təmizləyib ipdən asırlar ki...

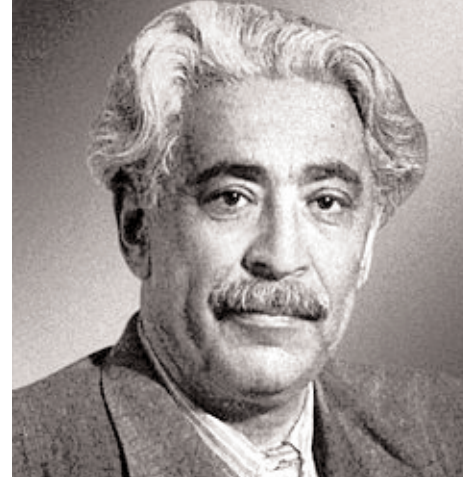

...göy üzü tərtəmiz, gün dalını dağlayır, nəinki qara, heç ağ bulud da yoxdu...

...aləm deyir bir-birinə, bir dolu başlayır, bir dolu başlayır, heç kəs inanmaz, amma Dəlidağı görənlər sözümü təsdiq edir. Göydə bulud yox, bu dolu hardan yağdı? İndi alimlərimiz deyəcək ki, belə şey mümkün deyil. Axı mən və mənim kimi Dəlidağda olanlar bunun dəfələrlə şahidi olub. Bu, Tanrının möcüzəsidir, ay Tanrıya inanmayanlar. Hamı qaçıb doluşur alaçıqlara. Minik maşınları olanların halına baxsan, evdə yorğan-döşək qalmır, daş-yip tükürlər maşının üstünə.

AŞIQ ŞƏMŞİR

DƏLİDAĞDAN KEÇƏNDƏ...

Bu dolu çəkər 15-20 dəqiqə. Sonra uşaqların dolu daşlaşması başlar.

Torpaq yağışın, dolunun səmtini alıb bir az toxdayandan sonra top atılar ortalığa, futbol qıyhaqıyı, vur-çatlasın. Hakim də söyüş olardı.

- Penal. Top əlinə deyib.

- Yalançının...

- Lap yalançının...

Kimin söyüşü daha güclüydü, səsi daha bərk çıxırdı, qolu daha qüvvətliydi, ya daha yaxşı ağac çalırdı, onun sö-

olundaydı. Hamıda radio yoxuydu ki. Yığışardılar bir radionun başına, bəlkə yüz adam. Həmin vaxt, vallah, Valid Sənaninin səsi Xan əminin səsindən də şirin gəlirdi adama. İllah da ki "Neftçi" qol vuranda.

Bilmirəm, Valid Sənani Dəlidağda olub, ya yox, amma səsi Dəlidağı çox gəzib.

Düz o Dəlidağın başına çıxmışdım dostlarımla. Torpağı qazıb, qazdığım yerə daş doldurub iri həflərlə dağın ən yüksək yamacına "Aqil" yazmışdım.

Dərviş Cavanşirin (Cavanşir Eloğlu) gözəl bir şeiri vardı:

**Qurban olum, torpağına, daşına,
Qaldır məni Əlincənin qaşına.
Qoy dolanım, Vətən, sənin başına,
Deməsinlər pərvanəsi çatışmır.**

Mən Dəlidağın qaşında çox olmuşam, amma pərvanəsi olmağa gücüm çatmadı.

İndi nə Dədə Şəmşir Dəlidağdan keçir, nə Ceyran bulağından qızlar içir, nə Sücaətin ahı Dəlidağı oyadır, nə də alaçıqların qabağında samovar tüstüləyir. Yəqin mənim adımlı yazdığım daşlar da göyərüb.

Bakıda havalər yayın qora bişirdiyi bir vaxtda sərin keçir; gah yağış yağır, gah gün çıxır, gah külək əsir. Sosial şəbəkələrdə oxuyuram, kimi deyir Yesintuki Bakıya gəlib, kimi deyir Kislovodski, kimi də deyir Soçi. Dəlidağdan öteri burunlarının ucu göynəməkdən göy əskiye dönmüş qarabağlılar da deyir ki, Dəlidağ Bakıya gəlib. Boş sözdü, dostlar, gəlsə də Bakıya niyə gəlir ki, gedər ilanmələməz çöllərdəki qaçqın qəsəbələrinə!

Xudu Məmmədov Dəlidağda öz cibinin puluna və təbii ki, Sadiq Murtuzayevin də əməyini qeyd etməliyə, səkkizguşəli möhtəşəm bir "Çoban evi" tikdirmişdi, təxminən 80-ci illərdə. Sadiq Murtuzayev ora telefon da çəkdimişdi. Və o vaxt heç kəs bilmirdi ki, bu "Çoban evi" niyə səkkizguşəli ulduz formasındadı.

Sücaət:

**İçimdə bir qərib ney sızıldayır,
Yəqin bürüyübdü duman dağları.
Ayağım yerimir, gözlərim görmür,
Oyadarmı bu ah, aman dağları?!**

Yox, əmioğlu, oyatmır. Mənə inanmırsan, səndən sonra yanına gələnlərdən soruş. Amma bilmək olmaz bu dünyanın işlərini. Bəlkə mən yanına gələndə dedim ki, əmioğlu, ahın, amanın dağları oyatdı.